

მენორა

გამოდის
1993 წლის
მარტიდან

ღამოუკიდებელი ებრაული ბაზეთი საქართველოში

„MENORA“ INDEPENDENT JEWISH NEWSPAPER IN GEORGIA

מנורה

„МЕНОРА“ НЕЗАВИСИМАЯ ЕВРЕЙСКАЯ ГАЗЕТА В ГРУЗИИ

დამფუძნებელი
(ქოსლავი)
№16-17 (375)
(5773)
2012

“מנורה”

עיתון יהודי

בגוריה

საქართველოში პრემიერ-მინისტრი ბიძინა ივანიშვილი ანთებს პრემიერ-მინისტრი ბიძინა ივანიშვილი ანთებს

აჰა, მოვიდა სინათლისა და გამარჯვების დღესასწაული-- ხანუკა. რვა დღის, უფრო ზუსტად, რვა საღამოს განმავლობაში სახანუკე სანთლების შუქი გაანათებს ეოფელი ებრაული ოჯახის ფანჯრებს.

ხანუკის შემობრძანების წინა დღეს თბილისში ჩამოვიდა საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესის წარმომადგენლობითი დელეგაცია კონგრესის პრეზიდენტის გაბრიელ მირილაშვილის ხელმძღვანელობით.

7 დეკემბერს კონგრესის დელეგაცია მიიღო საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ბიძინა ივანიშვილმა. გულთბილმა მიღებამ, საქმიანმა საუბარმა, მეორე დღეს საქართველოს ებრაელთა პრეზიდენტს გ. მირილაშვილს ათქმევინა: „დღეს ბიძინა ივანიშვილი ზოგ ებრაელზე უფრო მეტად ებრაელია“

კონგრესის დელეგაცია შესვდა ხელისუფლების წარმომადგენლებს, რვა ნომბერს კი თბილისის ბეით ქნესეთში ისტუმრა საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ბიძინა ივანიშვილი. ჯამათი მოუთმენლად მოკლოდა ბ-ნ ბიძინა ივანიშვილს და საღამოს ღოცვის-- „კარბითი“-- დამთავრებისას ისიც მობრძანდა, სწორედ ბიძინა ივანიშვილმა აანთო ხანუკის პირველი სანთელი და მიმართა ბეით ქნესეთში შეკრებილ ჯამათს.

პრემიერ-მინისტრი ბიძინა ივანიშვილი:

— ებრაელ ერს, ისრაელს ვულოცავთ ხანუკობას. ამ დღესასწაულს ვულოცავთ სრულიად საქართველოსაც. ჩვენ 26-საუკუნოვანი უწყინარი მეგობრობა და კულტურა გაგვანია ჩვენი თანაცხოვრების 26 საუკუნის განმავლობაში ამ ორ ერს შორის ელემენტარული გაუგებრობაც არ ყოფილა. ჩემი ერთ-ერთი ოცნება გახლავთ: ისე მოვახერხოთ, უახლოეს წლებში ისე განვახორცილოთ საქართველო, რომ არანაკლები ებრაელი ცხოვრობდეს საქართველოში, ვიდრე ცხოვრობდა 40 წლის წინათ. იმ წლებში

მიხეილ სააკაშვილი ებრაელ ხალხს ხანუკის დღესასწაულს ულოცავს

საქართველოს პრეზიდენტი, მიხეილ სააკაშვილი ებრაელ ხალხს ხანუკის დღესასწაულს ულოცავს. ამის შესახებ ინფორმაციას პრეზიდენტის ადმინისტრაცია ავრცელებს. „მთელ ებრაელ ხალხს და საქართველოს ებრაელებს სულითა და გულით გილოცავთ ხანუკის ბრწყინვალე დღესასწაულს.

მინდა გისურვოთ ამ მტკიცე რწმენით იღვანოთ ჩვენი საერთო სამშობლოს კეთილდღეობისა და განვითარებისთვის. ამ რწმენით ცხოვრობდნენ და დღესაც იღვნიან ქართველი ებრაელები, რომელთა წვლილი საქართველოში კულტურის განვითარების საქმეში და სახელმწიფოს აღმშენებლობაში, განსაკუთრებულია.

მშვიდობას, კეთილდღეობას და წარმატებებს გისურვებთ თქვენ და თქვენ ოჯახებს“, - აცხადებს საქართველოს პრეზიდენტი.

მე ძველ თბილისში და საჩხერეში ძალიან ბევრ ებრაელს ვხვდავდი.

კიდევ ერთხელ მოგილოცავთ ხანუქის დღესასწაულს და გისურვებთ დასრულებულიყოს ყოველგვარი გაუგებრობა, რაც დღეს ისრაელში არსებობს. ისრაელს დაებრუნებინოს ისტორიული ტერიტორიები და აელორძინებინოს საკუთარი ისტორიული სამშობლო.

საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესის პრეზიდენტი გაბრიელ მირილაშვილი:

— ესაა სიყვარულის, სინათლის, სიცოცხლის აყვავების დღე და ამიერიდან, ღმერთმა ინებოს, რომ აყვავდეს საქართველოც, ისრაელიც და მთელი მსოფლიოს პროგრესული კაცობრიობა. დღეს ბატონი ბიძინა არის უფრო მეტი ებრაელი, ვიდრე ზოგი ებრაელი და ძალიან მიხარია, რომ გვილოცავს გულით.

ისრაელის საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი იუვალ ფუქსი:

— დღეს აქ მოსვლისთვის და დღესასწაულის ერთად აღნიშვნისთვის მადლობას ვუხდით პრემიერ-მინისტრს. ხანუქა ებრაელი ხალხისთვის საოჯახო დღესასწაულია, რომელიც თავისუფლებასთან და დამოუკიდებლობასთან ასოცირდება. თქვენი აქ მოსვლით, ბატონო ბიძინა კიდევ ერთხელ განამტკიცეთ ქართველი და ებრაელი ხალხის მრავალსაუკუნოვანი ურთიერთობა.

ენერგეტიკის მინისტრი კახი კალაძე:

— მინდა ეს დღე მივულოცო ებრაელ ხალხს, მინდა ვთქვა, რომ ის 26-საუკუნოვანი მეგობრობა, რომელიც ამ ორ ქვეყანას აკავშირებს დიდი მეგობრობაა. — დარწმუნებული ვარ, რომ ჩვენ ქვეყნებს შორის ურთიერთობა უფრო გაღრმავდება, უფრო მეგობრული, უფრო თბილი იქნება, ჩვენ ახალი ხელისუფლება მზად ვართ იმისთვის, რომ ეს მეგობრობა უფრო გავაღრმავოთ.

იმავე საღამოს ხანუქის პირველი სანთელი აინთო სასტუმრო „რედისონ ბლუ ივერიაშიც“. დღესასწაული გამართა ისრაელის ბიზნეს-პალატამ საქართველოში. აქ პირველი სიტყვა თქვა ბიზნეს-პალატის პრეზიდენტმა **ნიცია მოუხა**. მან შეკრებილთ აუწყა, რომ მომავალ წელს ისრაელელი ბიზნესმენების ინვესტიციებმა შესაძლოა, ნახევარ მილიარდ დოლარს გადააჭარბოს. სანთლის ანთების წინ სიტყვა წარმოსთქვა ისრაელის ბიზნესისა და კერძო მენარმეების ასოციაციის პრეზიდენტმა ეჭუდ რასაბიმ. 9 დეკემბერს ისრაელელ ბიზნესმენტა დელეგაცია მიიღო საქართველოს ეკონომიკის მდგრადი განვითარების მინისტრმა **მ. კვიციანიშვილმა**.

მრავალ ხანუქას დასწრებოდეთ, მეგობრებო!

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი – ბიძინა ივანიშვილი ებრაელებში მეგობრულ წრეში ბრძნობდა თავს

10 დეკემბერს, კოტე მარჯანიშვილის სახელობის თეატრში ხანუქის დიდი დღესასწაულისადმი მიძღვნილი საღამო გაიმართა, რომელიც მარჯანიშვილის თეატრის მსახიობს დიმიტრი ტატიშვილს მიჰყავდა. საღამო საქართველოს მთავარი რაბინის, ქართველ ებრაელთა მსოფლიო რაბინთა ასოციაციის, „ხაბადის“, ისრაელის საელჩოს, „სოხნუთის“, „ჯოინთის“, „ებრაული სახლის“ და „თიფრეთ ცვის“ ერთობით გაიმართა. საღამოს ესწრებოდნენ საქართველოს პრემიერ-მინისტრი **გაბრიელ მირილაშვილი**, საგარეო საქმეთა მინისტრი **მაია ფანჯიკიძე**, ქნესეთის წევრი ნინო აბესაძე, რაბინთა დელეგაცია ისრაელიდან და ქართველ ებრაელთა ცნობილი წარმომადგენლები. რაბინებმა პრემიერ-მინისტრს საჩუქრად მეზუზა გადასცეს. საღამო გახსნა მსოფლიოში

აღიარებულმა გიტარისტმა თემურ ყვითელაშვილმა. მან რამდენიმე კომპოზიცია შეასრულა, როგორც ებრაული, ასევე ქართული თემატიკიდან. მუსიკალური ნომრებით წარსდგნენ მომღერლები ისრაელიდან და ებრაული სკოლა „ორ ავნერის“ გოგონათა გუნდი. **დიმიტრი ტატიშვილი:** დიდ მადლობას მოგახსენებთ ყველას მობრძანებისთვის. ებრაელ რაბინთა მსოფლიო ასოციაციამ რაბინ ხახამ მოშე მიხელაშვილის ხელმძღვანელობით, საქართველოს მთავარმა რაბინმა აბიშაი ბათაშვილმა და „ხაბადის“ წარმომადგენლობამ საქართველოში მოგინვიათ, რათა საქართველოში ერთად ვიზეიმოთ „ხანუქის“ ბრწყინვალე დღესასწაული. ხანუქის დღესასწაულის ყველაზე მნიშვნელოვანი რიტუალი წმინდა მენორას ანთებაა.

ეს ამბავი მრავალი წლის წინათ მოხდა, ისრაელელი ხალხი თავის მიწაზე ცხოვრობდა, მთელი გულით სწამდა ღმერთი და ასრულებდა ყველა საჭირო წესს. ბეთ ჰამიკდაში ქონი ყოველ საღამოს ანთებდა წმინდა მენორას, მენორაში დანთებული სანთლები სინათლეს ფენდნენ მთელ ქვეყანას. შემდეგ ბერძნებმა ისრაელთა ქვეყანა დაიპყრეს, მათ ვერ შეძლეს იმ ფაქტის ატანა, რომ ებრაელები სხვა ხალხებს არ ჰგავდნენ, მათ თავიანთი რწმენა და თავიანთი წეს-ჩვეულებები ჰქონდათ, ბერძნებმა ებრაელებს უბრძანეს თავისი რწმენა მიეტოვებინათ, შეეწყვიტათ თორის შესწავლა და მისი მიცვების შესრულება. შევიდნენ ბეთ ჰამიკდაში და წაბილნეს ის წმინდა ზეთი, რითიც მენორას ანთებდნენ, აღარც მენორა ჰქონდათ, არც — ზეთი. იხილეს ეს მათათიაჰუმ და

მისმა ვაჟიშვილებმა და ბერძნების წინააღმდეგ აჯანყება გამოაცხადეს. ძალები უთანაბრო იყო, მაგრამ ღმერთის დახმარებით, შეძლეს ბერძნების დამარცხება და ისრაელის მიწიდან განდევნა. როდესაც ბეთ შამიკდაში მენორის დასანთებად შევიდნენ ნახეს, რომ ზეთი წაბილნული იყო და მისით მენორის ანთება არ შეიძლებოდა, და აი, მოხდა სასწაული, უცებ ნაპოვნი იქნა პატარა ზეთიანი ქილა, მაგრამ მასში მოთავსებული ზეთი მხოლოდ ერთი დღის სამყოფი იყო, თუმცა, ეს ზეთი რვა დღის განმავლობაში ენთო. იქიდან მოყოლებული დღემდე ჩვენ „ხანუქის“ დღესასწაულს რვა დღეს ვზეიმობთ. ყოველ წელს სანთლებს რვა დღის განმავლობაში ვანთებთ და ვიხსენებთ არაჩვეულებრივ სასწაულებს. დღეს ხანუქის მესამე დღეა, რაც იმას ნიშნავს, რომ სამი სანთელი უნდა ავანთოთ.

ქართველ ებრაელთა მთავარი რაბინი მსოფლიოში ხასამ **მოშე მიხელაშვილი**:

— მოგესალმებით ყველას, დღეს ბედნიერი დღეა, ხანუქის დღეს, მიწა ქება მოვასხენო ყოველის გამჩენს, რომელიც გვიცავდა ყოველთვის, რომელმაც გვიქმნა სასწაულები, გაგვიძლიერა ერი. ბერძნები სრულიად ახალგაზრდა და გამოუცდელმა ებრაელებმა დაამარცხეს, რომლებმაც იარაღი ხელში პირველად დაიჭირეს, აქ ღმერთმა თავისი სასწაულებრივი ძალა გამოავლინა. ბერძნებს ისეთი იარაღი ჰქონდათ, რომ მათზე გამარჯვება წარმოუდგენელი იყო, თუმცა ღმერთმა სასწაული მოახდინა. ებრაელი ხალხი ყოველდღე მოახსენებს ღმერთს ქებას. ისრაელს ახლაც ჰყავს მტერი, მაგრამ ჩვენი ერი გამჩენის ძალით ყოველთვის გამარჯვებული იყო და მომავალშიც ასე იქნება. ამიტომ ახალგაზრდები გაეზარდოთ თორაზე. შაბათს საღამოს ვახშამი ყოველი ებრაელის ოჯახში მშვიდობაზე სიმღერით იწყება. მიწა დავლოცო პრემიერ-მინისტრი, რომელიც ხელმძღვანელობს საქართველოს. ჩვენ ვლოცულობთ ყველა ერის ბედნიერებისთვის და გამარჯვებისთვის. უკვე ამდენი წელია ჩვენი მამა-პაპა საქართველოში ცხოვრობს. გაგიმარჯოთ პრემიერ-მინისტრო, გამჩენმა მოგცეს ძალა. გახსოვდეთ, რომ ყველაფერი ღმერთის ხელშია, სულ გამარჯვებული იყავით. გამარჯვება საქართველოს, გამარჯვება ისრაელს. გამჩენმა წლები გაგიგრძელოთ და მრავალ ხანუქას დაგასწროთ.

სცენაზე იწვევენ ისრაელიდან ჩამოსულ რაბინებს: **იცხაკ მოქლერიშვილს, იაყოზ ბაბულაშვილს, აბრამ აჯინაშვილს, პენ ციონ მიხელაშვილს, შაბთაი მიხელაშვილს, ავიმელის როზენბლატს, ხასამ მოშე მიხელაშვილს**, ასევე ისრაელის ელჩს **იუვალ ფუქსს** და „ხაბადის“ ორგანიზაციის დირექტორს **მიირ კოზლოვსკის**.

აბიშაი ბათაშვილი:

— ბატონებო და ქალბატონებო, ხანუქა სამეახს! საქართველოს ქართველი ებრაელთა სახელით მიწა საქართველოს პრემიერ-მინისტრი წმინდა სანთლის ასანთებად მივიწვიო.

ბატონი პრემიერ-მინისტრი ბიძინა ივანიშვილი ანთებს ხანუქის სანთელს.

რაბი **იაყოზ ბაბულაშვილი**: მოგესალმებით ყველას, საქართველოს ებრაელობას ვულოცავ ამ ზეიმს, ამ დიდ დღეს. დავრწმუნდით და ვხედავთ რომ ერი, რომელიც ძლიერია სულიერად, მას ვერაფერი დაამარცხებს. ისრაელის ერს დაბადების დღიდან გვდევნიან, ზოგჯერ მონად გვაქცევდნენ, ზოგჯერ ცეცხლში ამოგვწვავდნენ, წყალში გვღუპავდნენ, მაგრამ ვერც ცეცხლის ალმა ვერ ჩააქრო ჩვენი სარწმუნოება, ვერც ოკეანის წყალმა ვერ ჩაგვიძირა, იმიტომ რომ ჩვენ ვართ ისრაელი. აი, დღეს მსოფლიოში ძლიერდება სხვადასხვა ძალა და სურთ ისევ შეეხონ ისრაელის ერს, მაგრამ ისტორია გვიჩვენებს, რომ ამას ვერ შეძლებენ, გამიგეთ ხალხო, ძმებო, მეგობრებო, ებრაელებო, ქართველო და ამოსულო ებრაელებო, ბატონო პრემიერ-მინისტრო, მინისტრებო, რაბებო, არ არსებობს ერი მსოფლიოში, რომელსაც გააჩნია ისეთი მონაცემი, როგორიცაა ღმერთმა ჩვენ დაგვაჯილდოვა, მანახეთ ერი მსოფლიოში, რომელსაც სახელში მისი ნამომწყები დედების და მამამთავრების სახელები აქვს გარეული. ეს ნამდვილი სასწაულია. მშვენიერი სახელი — ისრაელი ჩვენი დედების და მამების სახელებისგან შედგება. ჩვენ გვყავდა სამი მამამთავარი: აბრაამი, იცხაკ და იაკობი და ოთხი დედა — სარა, რიკვა, რახელი და ლეა. ასობში ჩასმულია ყველა დედა და მამა, ავილოთ — „ი“ იცხაკ და იაყოვ, „ს“ — ეს არის სარა, „რ“ — არის რიკვა და რახელი, „ა“ ეს არის აბრაამი და „ლ“ ეს არის ლეა. არსებობს სხვა ასეთი ერი მსოფლიოში? ჩვენი მამები და დედები არიან ჩვენი მფარველები და ისინი ლოცულობენ ღმერთის წინაშე ჩვენს გამარჯვებაზე, სადაც ისრაელი ფეხს დააბიჯებს ის მიწა დალოცვილია. მიწა ბატონ პრემიერ-მინისტრს მივმართო. დაუკვირდით ჩვენ ყოველთვის ვლაპარაკობთ 26 საუკუნეზე, ჩვენ აქ ვიყავით და ვართ, არსად არ წავსულვართ. ჩვენ აქ შევექმენით ისტორია, ჩვენ აქ დავიბადეთ, დავიწყეთ სიარული, აქ ავიდგით ენა. ქართველი ებრაელები თუ სადმე ვხვდებით ერთმანეთს ჭირში და ლხინში ყველგან ქართულ ენაზე ვლაპარაკობთ. ჩვენ არ დავგვიკარგავს ის ენა, ქართული ენა, რომელზეც ჩვენი წინაპრები საუბრობდნენ და ლოცულობდნენ. საქართველოდან ისრაელში რომ წავედი 4 წლის ბავშვი ვიყავი, დღეს კი დავაჟაკებული ვბრუნდები, და ვუბრუნდი მამულს. საქართველოში არის ყველა წესით ქაშერი ხორცი, რომელიც რაბინებისთვის და ხახმებისთვისაც მისაღებია. ჩვენ საქართველოში გამოვუშვით რაბი აბიშაი ბათაშვილი, რომელიც ქართულ ჯამაათს ჩაუდგა სათავეში. კიდევ ბევრი რამაა გასაკეთებელი და ამას მოკლე დროში ვერ მოვასწრებთ, ჩემი შვილები კიდევ ჩამოვლენ, მაგრამ შვილიშვილები და შვილთაშვილები? როგორ უნდა დავაინტერესო, რომ აქ ჩამოვიდნენ, ნახონ საიდან მოდიან მათი წინაპრები, სად იყო მათი სალოცავები და სად ლოცულობდნენ, დავინწყებას ნუ მივცემთ მათ საფლავებს, შევაკეთოთ სალოცავები, სადაც ჩვენი წინაპრები ლოცულობდნენ კულაშსა თუ ბათუმში. მეგობრებო, ჯამაათო, ხანუქის დღეები ბევრ რამეს გვასწავლის, ცხოვრები მოდის ოცნებით ფარაშებით არის ოცნება. იოსების ისტორია სიზმრით დაიწყო, როდესაც

საც მინისტრებმა არ იცოდნენ რაში იყო საქმე, მათ იოსებმა სიზმრით აუხსნა, სიზმრით იყო, ეგვიპტის მეფე რომ დაამხო. ყველამ იცის მისი ისტორია, მან სიზმარს მისცა ძალა, შემდეგ პირველ კაცად შეიქმნა მსოფლიოში და აქიდან იწყება ჩვენი ისტორია. ყველა ერში შეგვიძლია ვიპოვოთ სამი კატეგორია, არის გულთბილი, ნელთბილი და არის ხალხი, არიან პატრიოტები. ჩვენშიც ებრაელობაშიც არის ხალხი, საქართველოშიც არიან, საქართველოსაც ჰყავს გულთბილი ხალხი, პატრიოტები, მიწა დავლოცო პრემიერი ვუსურვო სიკეთე, ბედნიერება. შენ ხალხის არჩეული არ ხარ, შენ ღმერთის არჩეული ხარ, ვერცერთ თანამდებობაზე კაცი ვერ დადგება, თუ ღმერთმა გზა არ დაულოცა, შენ ღმერთმა დაგლოცა და ხალხს ჩაუნერგა, რომ შენსკენ წამოსულიყო. მე კიდევ დავლოცავ საქართველოს ებრაულ ჯამაათს მსოფლიოში. აქ მცხოვრებ ჯამაათს. ღმერთის წყალობით, ჩვენი ისტორიულად გამარჯვებულები ვართ. სამყარო შეიქმნა 7 დღეში, მაგრამ ისრაელი უფრო მაღლა დგას, ებრაელთა ისტორიული ყველა დიდი ციფრი რვაზე მთავრდება. ებრაელთა, ჩვენი მამამთავრების დაბადება ძველი ნელთაღრიცხვით 1948 წელს იყო, იცხაკის დაბადება ჩ.წ. ალ-ით 2008 წელს, იაკობის — 2068 წელს, ჩვენი ერის ჩასვლა ეგვიპტეში — 2238, ჩვენი ერის გამოვლა ეგვიპტიდან ჩ.წ. ალ-ით 2448 წელი, თორის მიღება — 2428, მოშეს გარდაცვალება 2488 წელი, პირველი ტაძრის აშენება — 2938 წელი, გაუქმება — 3338 წელი, მეორე ტაძრის აშენება 3408, პირველ თალმუდი დაინერა ჩ.წ. ალ-ით 4128 წელს, გერმანიამ რომ გავგანადგურა 6 მილიონი ებრაელი — 5698 წელი, ჩვენი სახელმწიფო ერეც ისრაელის, ჩვენი თავისუფლების დაბრუნება და მამა-პაპათა მიწაზე დაბრუნება — 5708 წელი. გაუმარჯოს ისრაელს, გაუმარჯოს საქართველოს. იხარეთ და იბედნიერეთ.

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ბიძინა ივანიშვილი:

— მივულოცავ ებრაელ ხალხს ხანუქის დღესასწაულს, სინათლის სიბნელეზე გამარჯვების დღესასწაულს. ეს დღე სიმბოლურად სიკეთის ბოროტებაზე, სიმართლის უსამართლობაზე გამარჯვების დღეა მთელ მსოფლიოში. მსოფლიოს აოცებს ებრაელი ერი თავისი ნიჭიერებით. მისაბაძია ყველასთვის, რომ პატარა ერის პატრიოტიზმს შეუძლია სასწაულის მოხდენა და მსოფლიოს გაოცება. ძალიან ბევრი გვაქვს საერთო ორ ერს, ძალიან დიდი გასაჭირი გამოგვივლია ჩვენი რწმენისა და სამშობლოს დასაცავად. განსაკუთრებით დასაფასებელია ის, რომ 26 საუკუნის განმავლობაში მისაბაძია ამ ორ ერს შორის ძმობა და მეგობრობა, მისაბაძია როგორ ვიცავთ და როგორ ვეფერებით ერთმანეთის კულტურას და ტრადიციებს, ეს მისაბაძი და სამაგალითოა სხვა ერებისათვის. მშვიდობა მიწა ვუსურვო ისრაელს, ებრაელ ხალხს, რომელსაც ეს დღეს განსაკუთრებით სჭირდება, ბედნიერება და აღზევება ყოფილიყოს თქვენს ოჯახებში, სინათლე და სიმშვიდე ყოფილიყოს თითოეული თქვენგანის ოჯახში.

იცხაკ მოქლერიშვილი: ერთი არა ებრაელი

„მენორას“ რედაქციის შეკითხვებს პასუხობს ისრაელის საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი ბ-ნი იუვალ ფუქსი

მიუხედავად გვაქვს გამოწვევები როგორც ეკონომიკაში, ასევე სოციალურ დარგებში და მათთან გამკლავებას ვცდილობთ.

— როგორ ფიქრობთ: ოპერაცია „ღრუბლის სვეტის“ დღეებში ვინ გაიმარჯვა — „ჰამასმა“ თუ „ცაჰალმა“? ხომ არ მოხდა ის, რომ დადებული ხელშეკრულებით, ისრაელმა სცნო „ჰამასი“ როგორც მხარე?

— საქმე არ ეხება იმას, ვინ „გაიმარჯვა“ ან ვინ „დამარცხდა“. ოპერაციის მიზანი სამხრეთ ისრაელის მშვიდობიანი მოსახლეობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და ტერორისტული ორგანიზაცია „ჰამასის“ სამხედრო შესაძლებლობის შემცირება იყო. „ჰამასი“ არც ისრაელის არსებობის უფლებას სცნობს და არც რაიმე ხელშეკრულებებს.

— საქართველოს ებრაელობის 80% მაინც დღეს ისრაელში ცხოვრობს. ჩვენ იქ გვყავს შესანიშნავი მეცნიერები, პოლიტიკოსები, ბიზნესმენები. მომავალ არჩევნებში რამდენიმე ქართველი ებრაელი იყრის კენჭს, ამათგან ორს უკვე უჭირავს რეალური ადგილი თავთავიანთ პარტიებში (ციფი ხოტოველი, „ლიკუდი“, მე-12 ადგილი), ნინო აბესაძე („ავოდა“, მეოცე ადგილი.) როგორ დაახასიათებდით ისრაელის ქართველ ებრაელობას?

— ისრაელში საქართველოდან ჩამოსული თემი საზოგადოების განუყოფელი ნაწილია და პოლიტიკაში, კულტურაში, ბიზნესში, მედიცინაში, არმიასა თუ სხვა სფეროებში აქტიურ როლს ასრულებს. ისინი პატივს სცემენ ქართულ მემკვიდრეობას, კულტურას, სამზარეულოს და მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ ხალხებს შორის ურთიერთობის ჩამოყალიბებაში.

— უკვე მეხუთე თვეა, საქართველოში ხართ. ვიდრე ჩამოხვიდოდით, რა იცოდით საქართველოს თაობაზე და როგორია რეალური სურათი?

— საქართველოში ადრეც ჩამოვსულვარ, ნამიკითხავს წიგნები და ხალხთანაც ბევრი მისაუბრია. ბოლო სამი წლის განმავლობაში ორმხრივი ურთიერთობის პროცესშიც ვიყავი ჩართული. ამის მიუხედავად, ბოლო რამდენიმე თვის განმავლობაში მეტი გამოცდილება და ცოდნა მივიღე და, რაც მთავარია, ძალიან საინტერესო ადამიანები გავიცანი. ჩვენთვის ყოველი დღე სასიამოვნოა და წინ კიდევ ბევრი საინტერესო აღმოჩენა გველის. ძალიან ლამაზი ქვეყანა და ხალხი გყავთ.

— კარგად მოგეხსენებათ, ებრაელობა უხსოვარი დროიდან ცხოვრობს საქართველოში, მეცნიერება ადასტურებს, რომ ებრაელებმა საქართველოში მოიტანეს ერთი ღმერთის რწმენა — მონოთეიზმი (ამას წინათ დაგამთავრე რომანი, რომელიც სწორედ ამ თემას ეხება „ერთი, მხოლოდ ერთი!“) ისრაელი ჩვენი მეგობარი სახელმწიფოა, მაგრამ შეიძლება ითქვას, არ იცნობს ქართულ კულტურას — ლიტერატურას, სახვით ხელოვნებას, მუსიკას და სხვ. რა პერსპექტივები გვაქვს?

— ახალი წიგნი აუცილებლად უნდა თარგმნოთ ივრითზე. მე წავიკითხე თქვენი წიგნი „მეათე კაცი“ ივრითზე. მადლობა, რომ ეს ნაწარმოები გვაჩუქეთ. მართალი ბრძანდებით, ძალიან ცოტა თანამედროვე ნაწარმოებია ივრითიდან ქართულად და ქართულიდან ივრითზე ნათარგმნი. აქ კულტურის ყველა დარგში ვმუშაობთ — მუსიკის, თეატრის, ცეკვის, ჯაზის, კინემატოგრაფიისა და ლიტერატურის, რათა ქართულ პუბლიკას ისრაელის თანამედროვე კულტურა უკეთ გავაცნოთ. კულტურა ადამიანების უკეთ გაცნობისა და ერების დაახლოების საუკეთესო გზაა. დღესდღეობით 2013 წლის პროგრამაზე ვმუშაობთ. ვფიქრობ, შედეგით კმაყოფილნი დარჩებით.

— ადამიანში ყველაზე მეტად რა თვისებებს აფასებთ და ამ მიმართებით თუ გაქვთ რაიმე განსაკუთრებული ნიშანი ებრაელობისათვის?

— ყველაზე მეტად სიკეთეს ვაფასებ. ვფიქრობ, სიკეთე თითოეულ ჩვენგანშია.

— ჩვენი გაზეთის ტრადიციის თანახმად, რესპოდენტები თავად წარუდგებიან ხოლმე „მენორას“ მკითხველს. საქართველოს ებრაელობას აინტერესებს, ვინ არის ისრაელის მეშვიდე ელჩი საქართველოში — იუვალ ფუქსი — სად დაიბადა, სად სწავლობდა, რა სამსახურებრივი გზა გაიარა, რა ინტერესები აქვს?

— დაიბადა და გაიზარდა ხაიფაში. სამხედრო სამსახურის შემდეგ იერუსალიმსა და გერმანიაში ფილოსოფიისა და ისტორიის ფაკულტეტზე ვსწავლობდი, 1994 წელს კი საგარეო საქმეთა სამინისტროში დავინწყე მუშაობა. დიპლომატიურ მისიაში პირველად პრადაში გამგზავნეს, შემდგომ კი - ბერლინსა და მოსკოვში. ბოლო სამი წლის განმავლობაში ისრაელის საგარეო საქმეთა სამინისტროში კავკასიისა და ცენტრალური აზიის განყოფილებას ვკურირებდი. საქართველოში აგვისტოში ჩამოვედი და აქ ყოფნით ბედნიერები ვართ.

— მე მქონდა ბედნიერება შეხვედროდი მესაუბრა ისრაელის პრემიერ-მინისტრებთან: იცხაკ შამირთან, არიელ შარონთან (მასზე ფილმიც კი გადავიღეთ), კარგად დამამასსოვრდა 1995 წელს იცხაკ რაბინთან შეხვედრა. მან თქვა: „ახლო აღმოსავლეთში მშვიდობას მტრებთან ამყარებენ. ჩვენი მტრები ძალიან რთულნი არიან და აი, ისინი, ვინც პალესტინელებს შორის ჩვენი მტრები იყვნენ, დღეს ჩვენი პარტნიორები არიან“. როგორც ჩანს, ეს დიდებული რომანტიკოსი პოლიტიკოსი სასურველს რეალობად მიიჩნევდა: ის, რაც 29 ნოემბერს გაეროში მოხდა, სრულიად ახალ რეალობას ქმნის. რას მოუტანს ეს რეალობა ისრაელს?

— რეზოლუცია ადგილზე არაფერს შეცვლის. მშვიდობა მხოლოდ ჩვენსა და პალესტინელებს შორის პირდაპირი მოლაპარაკებების შედეგად მიიღწევა. დამოუკიდებლობის ერთპიროვნული გამოცხადება კონსტრუქციული ვერ იქნება და რეგიონში სტაბილურობის დასამყარებლად დადებით ცვლილებებს ვერ გამოიწვევს.

— მიუხედავად იმისა, რომ ისრაელის ეკონომიკა საკმაოდ მყარია — მას არ განუცდია ბოლო წლებში ევროპის, აშშ-სათვის დამახასიათებელი კრიზისი, ამას წინათ გამოქვეყნდა ინფორმაცია, რომ ისრაელის მოსახლეობის 25% სიღატაკეში ცხოვრობს. იქნებ, უარყოთ, ან განმარტოთ ეს ინფორმაცია?

— ისრაელი მსოფლიოში პირველ ადგილზეა რამდენიმე ისეთ დარგში, როგორცაა წყლის მენეჯმენტი, რძის წარმოება ერთ სულ ძროხაზე, მეცნიერული კვლევისა და განვითარების სექტორი და სხვა სფეროები. სტაბილური მაჩვენებლები გვაქვს და მსოფლიოში საუკეთესო ბანკირები გვყავს. ამის

ორი ქართულენოვანი ებრაული გაზეთის — „მენორასა“ და „დავითის ფარის“ ურთიერთობის შესახებ

ნიუ-იორკში ქართველ ებრაელთა თემის გაზეთი „დავითის ფარი“ დაარსდა 2003 წელს. იქამდე კი, ჩვენი სინაგოგის თავკაცებისა და მრევლის თხოვნით, თბილისიდან (ცოტა დაგვიანებით) ფოსტით ვღებულობდით გაზეთ „მენორას“ ყოველი ახალი ნომრის 5-10 ეგზემპლარს, რომლებსაც ინტერესით ეცნობოდა ქვინსში მცხოვრები ქართულენოვანი მკითხველი. ეს პრაქტიკა გრძელდებოდა ჩვენი გაზეთის „დავითის ფარის“ გამოსვლის შემდეგაც (თითქმის ორ წელზე მეტ ხანს). ვიცოდით, რომ იგი დაკავშირებული იყო გარკვეულ საფოსტო ხარჯებთან და მუდამ გამოვთქვამდით მადლიერებას „მენორას“ რედაქტორის — ბ-ნ გურამ ბათიაშვილის მიმართ, როგორც ჩვენი თემის, ისე ახალფესხადგმულ „დავითის ფარისადმი“ ასეთი გულისხმიერი დამოკიდებულებისათვის. ჩვენი გაზეთი ყოველთვის საჭიროებს და აქვეყნებს კიდევ „მენორადან“ აღებულ მასალებს, რა თქმა უნდა, თავნყაროს მითითებით. შემდეგ კი, მოგეხსენებათ, გაჩნდა „მენორას“ ელექტრონული ვერსია და დაინტერესებული მკითხველი ფართოდ სარგებლობს ამ სიახლით. პირადად მე კი, მუდამ ბევრად ადრე, ოპერატიულად ვღებულობ ინტერნეტით ჩვენი გაზეთისათვის „მენორას“ თითოეულ ნომერს და ამ კოლეგიალური მხარში დგომისთვის მადლობას მოვახსენებ პატივისცემით ბ-ნ გურამ ბათიაშვილს.

გაზეთ „დავითის ფარის“ გამომცემელი და რედაქტორი სიმონ ჭრიხელი

„საჩუქარი“ ისრაელის დაბადების დღისთვის

29 ნოემბერს, გაეროში ისრაელის სახელმწიფოს ცნობის შესახებ მიღებული რეზოლუციის 65-ე წლისთავზე, გაეროს გენერალურ ანსამბლეაზე დადგება საკითხი პალესტინის სტატუსის სახელმწიფო-დამკვირვებლამდე გაზრდის შესახებ. როგორც NEWSru.co.il იტყობინება, ექსპერტების აზრით, ამ გადაწყვეტილებას 193-დან 130-150 სახელმწიფო დაუჭერს მხარს.

პალესტინური ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი მაჰმუდ აბასი (აბუ მაზენი) 28 ნოემბერს ნიუ-იორკში ჩაფრინდა. ერთ-ერთმა სააგენტომ გაავრცელა კადრები, დაცვის თანხლებით როგორ შედის აბასი ნიუ-იორკის გაეროს შტაბ-ბინაში.

სააგენტო რანცე-რესე იტყობინება, რომ მაჰმუდ აბასი 28 ნოემბერს შეხვდა აშშ-ს სპეციალურ წარმომადგენელს ახლო აღმოსავლეთის საკითხებში დევიდ ჰეილს და სახელმწიფო მდივნის მოადგილეს უილიამ ბერნს. შეხვედრის დასრულების შემდეგ ვაშინგტონმა განაცხადა, რომ აშშ პალესტინის წინააღმდეგ მისცემს ხმას, ამ საკითხში მას უერთდება გერმანია, ჰოლანდია, კანადა, გვატემალა და მიკრონეზია.

ჰილარი კლინტონმა პალესტინელებს დაჟინებდა ურჩია

აშშ-ს სახელმწიფო მდივანმა ჰილარი კლინტონმა პალესტინის ხელისუფლებას მოუწოდა უარი თქვას გაეროს გენერალურ ანსამბლეისადმი თხოვნაზე გაუზარდონ წარმომადგენლობითი სტატუსი ამ ორგანიზაციაში. „ორი სახელმწიფოს შექმნის გზა გადის იერუსალიმსა და რამალაზე და არა ნიუ-იორკზე“ — აღნიშნა თეთრი სახლის წარმომადგენელმა, წერს „კურსორი“.

„ჩვენ პალესტინის ხელისუფლებას ნათლად გავაგებინეთ, რომ ისრაელთან პირდაპირი მოლაპარაკებების გარეშე წინააღმდეგნი ვართ გაეროში მათი სტატუსის გაზრდისა“, — განაცხადა ჰილარი კლინტონმა. მისი სიტყვებით, როგორც არ უნდა იყოს გაეროს ხმის მიცემის შედეგები, „ეს არ მოიტანს რეზულტატს, რომელსაც ყველა ასე ელოდება“.

„კონფლიქტის მოგვარების ერთადერთი გზა — პირდაპირი მოლაპარაკებების დაწყება“, — აღნიშნა აშშ-ს სახელმწიფო მდივანმა. ჰილარი კლინტონმა ასევე კიდევ ერთხელ გააფრთხილა ისრაელელები და პალესტინელები არ გადადგან ისეთი ნაბიჯი, რომელიც კონსტრუქციულ დიალოგს ხელს შეუშლის.

აშშ-ს პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ პირადად სთხოვა აბუ-მაზენს ხმის მისაცემად გატანილი რეზოლუცია უკან გაეხმო, რაზეც კატეგორიული უარი მიიღო. სახელმწიფო დეპარტამენტის პრეს-მდივანმა ვიქტორია ნულანდმა დაადასტურა, რომ აშშ რეზოლუციის წინააღმდეგ მისცემს ხმას.

გენერალური ანსამბლეის დადგენილება

1. კვლავ ამტკიცებს უფლებას პალესტინელი ხალხის თვითგამორკვევის და სუვერენული სახელმწიფოს შექმნის შესახებ 1967 წლის საზღვრებში.
2. იღებს გადაწყვეტილებას მიანიჭოს პალესტინას სახელმწიფო-დამკვირვებლის სტატუსი, ამასთანავე არ შეიცვლება გაეროში პალესტინის გამათავისუფლებელი ორგანიზაციის, როგორც პალესტინელი ხალხის წარმომადგენლის, პრივილეგია და სტატუსი, რეზოლუციისა და საერთაშორისო წესების მიხედვით.
3. გამოთქვამს იმედს, რომ უშიშროების საბჭო დადებითად განიხილავს 23.09.11 რიცხვში პალესტინის სახელმწიფოს თხოვნას, გაეროში სრულყოფილი წევრობის შესახებ.
4. მხარს უჭერს რა პალესტინელების დაბადებიდან მინიმუმ უფლებებს და ახლო აღმოსავლეთში მშვიდობის დამყარებას, რომელიც დაასრულებს 1967 წლის ოკუპაციას, განახორციელებს ორი სახელმწიფოს გადანაცვლებას, დამოუკიდებელი, სუვერენული, ტერიტორიულად დაურღვეველი, დემოკრატიული და სტაბილური პალესტინის სახელმწიფოს ჩამოყალიბებას, რომელიც იცხოვრებს ისრაელის გვერდით მშვიდობასა და უსაფრთხოებაში, 1967 წლის საზღვრებში.
5. ხაზს უსვამს რაც შეიძლება მალე მოლაპარაკებების განახლებას ახლო აღმოსავლეთში მშვიდობის დამყარების მიზნით, რაც დამყარებული უნდა იყოს გაეროს რეზოლუციაზე, მადრიდის კონფერენციის პრინციპებზე, პრინციპზე „ტერიტორია სანაცვლოდ და მშვიდობა“, არაბულ სამშვიდობო ინიციატივაზე და კვარტეტის საგზაო რუკაზე, უნდა მიიღწეს სამართლიანი, ურყევი მშვიდობა პალესტინასა და ისრაელს შორის, რომელიც გადაჭრის პრობლემის ყველა საკვანძო საკითხს, მათ შორის პალესტინელი ლტოლვილების, იერუსალიმის, დასახლებების, საზღვრების, წყლის რესურსებისა და უშიშროების შესახებ.
6. მოუწოდებს ყველა სახელმწიფოს და ასევე გაეროს სპეციალურ ორგანიზაციებს მხარი დაუჭირონ პალესტინელ ხალხს საკუთარი უფლებების რეალიზაციაში, თვითგამორკვევაში, თავისუფლებასა და დამოუკიდებლობაში.
7. უშიშროების საბჭოს მოუწოდებს მიიღოს ყველა საჭირო ზომა ამ რეზოლუციის განსახორციელებლად და ანგარიში ჩააბაროს ამ საკითხის მიმდინარეობის შესახებ სამი თვის განმავლობაში.

საქართველო და პალესტინის სტატუსი - არასწორი ნაბიჯი თუ „ჭიქაში ატიხილი ქარიშხალი“?

ქართულ სოციალურ ქსელებში გავრცელებული ინფორმაციების პოლიტიკურ სკანდალად გადაქცევა, უკანასკნელი წინასაარჩევნო პერიოდის საქართველოს ერთ-ერთ მახასიათებელ ნიშნად იქცა. პოლიტიკურმა ძალებმა, როგორც ჩანს, მშვენივრად აუღეს ალღო თანამედროვე ცივილიზებული სამყაროს ამ ტენდენციას და ტრადიციულად დანერგეს, რომელიც არჩევნების შემდეგაც გაგრძელდა. გუშინ, ერთ-ერთ კერძო ქართულ ბლოგზე გამოქვეყნებული მასალა, მყვირალა სათაურით: „მოშე: ისრაელის საელჩომ საქართველოში მისია ამონურა“, ქართულ ინტერნეტ-სივრცეში სრული ისტერიის საფუძველი გახდა.

ძნელი სათქმელია, რატომ ვერ შენიშნა ქართულმა პუბლიკამ სათაურსა და ტექსტის შინაარსს შორის სრული შესაბამობა, მაგრამ ფაქტია, რომ სათაურის ეფექტმა მკითხველზე იმუშავა. პუბლიკამ ჩათვალა, რომ ინტერნეტ-მედიამ ისრაელის საელჩოს ოფიციალური პოზიცია გაახმოვანა და ისრაელის დიპლომატიური უწყება საქართველოში თავის ფუნქციონირებას წყვეტს. რეალურად კი, კერძო ბლოგზე მოყვანილ მასალაში, რომელსაც წარმომავლობა და პირველწყარო არ აწერია, საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებაზე კომენტარს ქართულ-ებრაული ბიზნეს პალატის პრეზიდენტი, იციკ მოშე აკეთებს და საკუთარ, პირად პოზიციას ახმოვანებს. კერძოდ, მოშეს განცხადებაში ნათქვამია: „მე რომ ვყოფილიყავი ისრაელის ელჩი საქართველოში, დაუყოვნებლივ დავტოვებდი თანამდებობას, ვინაიდან ჩავთვლიდი, რომ საქართველოში ჩემი მისია ამონურულია. იმის ნაცვლად რომ ორ ქვეყანას შორის კეთილგანწყობა შენარჩუნებულიყო, ყველაფერი იმაზე მიუთითებს, რომ ჩვენს ქვეყნებს შორის ურთიერთობა გაფუჭდა“.

ამ კომენტარს კი ერთვის ბლოგერის კერძო მოსაზრება: „მაქვს საფუძველი ვივარაუდო, რომ საქართველოს მთავრობას არც აფხაზეთის და სამაჩაბლოს „ახალი სტატუსის“ აღიარება გაუჭირდება. ისრაელის მაგალითზე შეიძლება დავასკვნათ, რომ ასე „დიპლომატიურად“ აპირებს სახალხო დიპლომატიის მშენებლობას საქართველოს პრემიერ-მინისტრი და მთავრობა“.

დემოკრატიულ სახელმწიფოში ნებისმიერ ადამიანს აქვს უფლება საკუთარი აზრი დააფიქსიროს ამა თუ იმ საკითხზე, თუმცა, ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, როცა საქმე ასეთ პრინციპულ, სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის მქონე თემას ეხება, ალბათ, აუცილებელია საზოგადოებისათვის ვრცელი განმარტება ოფიციალურმა პირებმა და კომპეტენტურმა ექსპერტებმა გააკეთონ, ხოლო ჩვენ შევეცდებით საზოგადოებას ამ თემასთან დაკავშირებით, კონკრეტული ფაქტები მივანოდოთ და ვარაუდები, გარკვეულწილად, სისტემაში მოვიყვანოთ.

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციამ გადანაცვლებული პალესტინისთვის ავტონომიის გაფართოების და სახელმწიფო-დამკვირვებლის სტატუსის მინიჭებაზე მიიღო. გაერო-ს მიერ პალესტინისთვის ახალი სტატუსის მინიჭებას 138 სახელმწიფომ დაუჭირა მხარი, მათ შორის საქართველომ, 41 სახელმწიფომ თავი შეიკავა, ხოლო 9-მ წინააღმდეგ მისცა ხმა. ეს ქვეყნებია: აშშ, ისრაელი, კანადა, ჩეხეთი, პანამა, მარშალის კუნძულები, მიკრონეზია, ნაურუ და პალაუ.

საქართველოს მთავრობის ოფიციალური პოზიცია „ქართული ოცნების“ წევრმა ირაკლი სესიაშვილმა გააჟღერა. მისი თქმით, საქართველომ პალესტინის

რას ვპიტიხ უღოპთ
ამ კპირაში?

რუბრიკას უძღვება საქართველოს
მთავარი რაბინი
აბიშაი ბათაშვილი

მ
ი
ხ
ე
ც

გასული კვირის ფარაშაში მოთხრობილი იყო სინძრებზე (იოსეფისა და ფარაონის ძეგლინეთუხუცესისა და ნაბაწთუხუცესის სინძრებზე), ამ კვირის ფარაშაში კი თორა ისევე მოგვითხრობს სინძრებზე: ეგვიპტის მეფის, ფარაონის სინძრებზე. ამ ყველა ისინი იმ პროცესის ეტაპებია, რომლებმაც იააკობისა და მისი ვაჟების ეგვიპტის ქვეყანაში ჩასვლა და მის შედეგად ისრაელის შეიღების ეგვიპტეში დევნილობა გამოიწვია.

თორაში ყოველი ზუსტი და მნიშვნელოვანია. თუ თორა ასე უსვამს ხაზს სინძრებს, როგორც დევნილობაში გასვლის ეტაპებს, შესაძლოა, რომ დევნილობისა და სინძრის საკითხს შორის მიხეწობრივი კავშირი არსებობს. უფრო მეტიც: დევნილობასა და სინძრის შორის დამოკიდებულება დევნილობის არსსაც გამოხატავს და ამასთანავე, მის სიძნელეებთან გამკლავების გზასაც.

განმარტებულია, რომ სინძრის ერთ-ერთი ძველი დამახასიათებელი თვისება ისაა, რომ მას შეუძლია ერთმანეთს დაუკავშიროს საპირისპირო და კონტრასტული მოვლენები, რომელთა ერთმანეთთან დაკავშირება სინამდვილეში არაფრით არ შეიძლება. ამისი მაგალითია: სინძრაში ადამიანს შეუძლია დაინახოს სპილო, რომელიც ნემსის ყუნწში ძვრება, მაგრამ ადამიანი ამაში არავითარ უჩვეულოს ან უცნაურს ვერ წედავს.

ეს არის დევნილობის არსი: არასწორი და არანორმალური სიტუაცია ჩვეულებრივ ბუნებრივად და ნორმალურად გამოიყურება, როდესაც დევნილობაში მყოფნი საერთოდ ვერ გრძნობენ ამ შეუსაბამობას.

ამ თვისებას ჩვენ სულიერ დევნილობაშიც ვბოვებთ: მაგალითად, ნებისმიერ ადამიანს ესმის, რომ ადამიანის საკუთარი თავისადმი სიყვარული, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ამ სიყვარულს იგი იქამდე მიჰყავს, რომ ამქვეყნიური ცხოვრების სიამოვნებებს სდიოს, ღმ-თისადმი სიყვარულის საპირისპიროდ დგას. მაგრამ ყველანი მოქმე ვართ ყოველდღიური რეალობისა, როდესაც ებრაელს ჰგონია, რომ უყვარს უფალი ღმ-თი და ახლოს არის მასთან, მაგრამ მიუხედავად ამისა, ის საკუთარ პიროვნებაზე ზრუნვით საკუთარი თავის სიყვარულშია ჩაფლული. მას პირადად კი ჰგონია, რომ ამაში არავითარი შეუსაბამობა არ არსებობს.

კიდევ ერთი მაგალითი: ლოცვის დროს ებრაელში უფალი ღმ-თის ერთგულების არაჩვეულებრივი გრძნობა იღვიძებს, მაგრამ ლოცვის დასრულების შემდეგ ის თითქოს ივიწყებს ყოველივეს და ამქვეყნიურ საქმეებში ეფლობა. როდესაც ლოცულობდა, სულიერი აღორძინების

მდგომარეობაში იმყოფებოდა და თეშუბაზე შემობრუნების სურვილს გრძნობდა, მაგრამ დაუბრუნდა თუ არა ყოველდღიური ცხოვრების საკითხებს, ღმ-თისადმი ერთგულება მისი ცხოველური ვნებებისაგან სწრაფვამ შესცვალა.

ასე ვცხოვრობთ თითქოსდა წინააღმდეგობებით სავსე „სინძრებით“. ესაა სულიერი დევნილობა, რომელშიც ვიმყოფებით. მაგრამ გასაგებია, რომ ამ შეუსაბამობამ დასკვნამდე არ უნდა მიგვიყვანოს ჩვენ, წინააღმდეგ შემთხვევაში არავითარი აზრი არა აქვს ლოცვასა და მიცვების შესრულებას. ყოველ მიცვას თავისი შედეგი აქვს და ლოცვის დროს ღმ-თისადმი ერთგულებაც თავის კვალს ტოვებს, მიუხედავად იმისა, რომ ზოგჯერ არცთუ ისე იგრძნობა მისი გავლენა, როდესაც ყოველდღიურ საქმეებს ვუბრუნდებით.

მაგრამ ისეთ პერიოდს, როგორცაა „ვიყავით, როგორც მეოცნებები“, თავისებური უბირატესობაც აქვს. ნორმალურ დროს არის წესრიგი და არის ეტაპობრივი პროცესი, რომლის დროსაც ადამიანი წინ უნდა მიაბიჯებდეს, ამის პარალელურად, დევნილობის პერიოდი მეთოდი კი ეს არის: თუ უკვე მიაღწიე ისეთ სათანადო დონეს, რომ გარკვეული რამ გააკეთო, ანგარიშების გაკეთებას ნულარ დაიწყებ.

ნებისმიერი რამ, რისი გაკეთებაც ებრაელს შეუძლია, ნებისმიერი მიცვა და ნებისმიერი წესიერი საქციელი, რომლის ათვისების უნარიც შესწევს, – უნდა „მოიტაცოს“ და შეასრულოს. „სინძრის“ დროს ყველაზე მაღალ საფეხურზე „ასტომაც“ შეიძლება და „სიფინის“ პერიოდში მიულწეველი რამის მიღწევაც. ზუსტად ესაა დევნილობის შინაგანი მიზანი.

ახალ სტატუსზე რეზოლუციას მხარი სახელმწიფოებრივი ინტერესიდან გამომდინარე დაუჭირა.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ვებ-გვერდის ინფორმაციით, საქართველომ პალესტინის დამოუკიდებლობა 1992 წლის 25 აპრილს აღიარა. ასე რომ, მცირე ხნის წინ საქართველოს პრემიერის მიერ ისრაელის ელჩთან შეხვედრისას პალესტინის დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ მოხსენიებას ლოგიკური საფუძველი ჰქონდა. საქართველოს პოზიცია, პალესტინის ავტონომიასთან მიმართებაში, ყოველთვის თანამიმდევრული იყო. ივანიშვილის განცხადების კრიტიკოსებს, ინფორმაცია არ ჰქონიათ იმის შესახებ, რომ დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ პალესტინას საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო, მთელი დამოუკიდებელი საქართველოს ისტორიის მანძილზე მოიხსენიებდა. მაგალითად, „ჯი-ეიჩ-ენის“ 2011 წლის 14 ივლისის ახალ ამბებში, სათაურით, „გრიგოლ ვაშაძე დიპლომატიებთან შეხვედრაზე პალესტინის რეზოლუციის საკითხით დაინტერესდა“, მაშინდელი საგარეო საქმეთა მინისტრი, გრიგოლ ვაშაძე ასეთ განცხადებას აკეთებს: „არცერთ სახელმწიფოს არ დაუფიქსირებია რაიმე პოზიცია გარდა პრინციპებისა, რომელზეც ყველა ვთანხმდებით, რომ არის ორი დამოუკიდებელი სახელმწიფო ისრაელი და პალესტინა. ისრაელს უსაფრთხოების გარანტიები უნდა ჰქონდეს დაცული, ხოლო პალესტინას დამოუკიდებლობა, სუვერენიტეტი და საზღვრები“.

საქართველომ ამ ეტაპზე მხარი არა პალესტინის აღიარებას, რომელიც ისედაც აღიარებული გვაქვს, არამედ, პალესტინის სტატუსის ამალღებას მისცა გაეროში. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ პალესტინას, როგორც საერთაშორისო სამართლის სუბიექტს, ასე მეტი პასუხისმგებლობა დაეკისრება, არსებობს საფუძველი ვივარაუდოთ, რომ აღნიშნული გადაწყვეტილება შეთანხმებული იყო მაღალ დონეზე, მათ შორის, პარტნიორ სახელმწიფოებთანაც.

მსოფლიოს ქვეყნების უმრავლესობამ, მათ შორის, აშშ-ის სტრატეგიული პარტნიორი ქვეყნების უმრავლესობამ, ევროპულმა სახელმწიფოებმა, ანალოგიური გადაწყვეტილება მიიღო. დიპლომატიამ არსებობს ასეთი ტენდენცია, როცა ძლიერი სახელმწიფო, გარკვეულ ფაქტორთა გათვალისწინებით, მაშინ როცა საკუთარი ოფიციალურად განცხადებული პოლიტიკის დიამეტრალურად სანინააღმდეგოდ ვერ წავა, თავად არ აფიქსირებს პოზიციას, ხოლო მისი სტრატეგიული პარტნიორი ქვეყნები, მასთან შეთანხმებით, გარკვეულ დიპლომატიურ სვლებს ახორციელებენ, თუმცა, ეს მხოლოდ ვარაუდია.

ინტერნეტ პოლიტიკტივისტების ისტერია ერთია და საერთაშორისო დიპლომატიური თამაშები მეორე. რეალურად, საქართველოს მოგება ამ სიტუაციაში შესაძლოა ისიც იყო, რომ მაშინ, როცა რუსეთი მთელი მსოფლიოს მასშტაბით ეძებს ქვეყნებს, რომლებიც საქართველოს ოკუპირებული რეგიონის დამოუკიდებლობას აღიარებენ, საქართველო მუდმივად დენთის კასრზე ზის. ამ ხმის მიცემით კი, ჩვენმა სახელმწიფომ მოიგო იმ ქვეყნების გული, რომელთაგანაც მსგავსი საშიშროება მომდინარეობს. ცნობილია, რომ თავის დროზე გრიგოლ ვაშაძის უწყებამ სირიის პრეზიდენტ ბაშარ ასადთან ურთიერთობის გაუმჯობესებით, სირიის მხრიდან აფხაზეთ-ცხინვალის აღიარება შეაჩერა.

ასე რომ, ერთი მხრივ, პანიკა, თითქოს საქართველომ ისრაელი გააბრაზა და მეორეს მხრივ, ის რომ ლომიამ და სააკაშვილმა ივანიშვილს დივერსია მოუწყვეს, სრული აბსურდია, ხოლო აგორებული ისტერია – ერთი პოლიტიკური ძალის მიერ მეორე პოლიტიკური ძალის სანინააღმდეგოდ მიმართული „შავი პიარი“, რომელიც ადეკვატურობისგან შორს დგას. რეალურად, ეს ყველაფერი ქართული დიპლომატიის წლების მანძილზე წარმოებული პოლიტიკის ლოგიკური გაგრძელებაა, რომლის შედეგებიც საქართველოსთვის, დროთა განმავლობაში წარმოჩინდება.

დანიელ ხახიაშვილის სახლ-მუზეუმის გახსნა

დანიელ ხახიაშვილი ჯერ კიდევ რვა თვის ყოფილა, როდესაც ონის კარგად ცნობილ სინაგოგაში შეუყვანიათ, თუმცა სალოცავად არა... ოცდაათამდე მეძუძური ქალი ამგვარი ქმედებით წინააღმდეგობას უწევდა სინაგოგის დანგრევას... სწორედ იმ ოცდაათ ქალში ყოფილა დანიელის დედა, რვა თვის დანიელთან ერთად...

საქართველოში, რაჭაზე, ონზე შეყვარებული ქართველი ებრაელი პოეტი წინააღმდეგი ყოფილა თანამემამულეებისა, რომლებსაც ატაცებულნი ჰქონდათ ფსალმუნისეული „თუ დაგივიწყო, იერუშალაიმ, დავიწყებულ იქნას მარჯვენა ჩემი“, რაც თავის მხრივ, საქართველოდან ებრაელთა მიგრაციას ნიშნავდა... ამ წინააღმდეგობის გამო ისრაელის მოსახლეობისადმი ჩასულს ერთ-ერთმა ებრაელმა აეროპორტშივე მიიძახა თურმე: „აქ ჩამოსვლა როგორ გაბედო?“

პოეტი დღეს ისრაელის ქალაქ ბეერშევაში ცხოვრობს, საკუთარი ოჯახი არ ჰყავს და უკვე ღრმად მოხუცებული საქართველოშიც იშვიათად ჩამოდის, თუმცა, ნოემბრის დასაწყისში საქართველოში მცხოვრები ებრაელების და ონისთვის სასიხარულო მოვლენის გამო სტუმრობდა რაჭას. ბატონმა ირაკლი მაგრაქველიძემ, დანიელ ხახიაშვილის სურვილი ასრულა და ონში პოეტის სახლ-მუზეუმის გახსნა დააფინანსა. გთავაზობთ ინტერვიუს ბ-ნ ირაკლისთან.

— ბ-ნ ირაკლი, როგორც ვიცით, თქვენ ხელმძღვანელობდით სახლ-მუზეუმის გახსნას. როგორ გაჩნდა ეს იდეა?

— პოეტი დანიელ ხახიაშვილი და მამაჩემი ქრისტეფორე მაგრაქველიძე დიდი ხანია მეგობრობენ. დანიელმა ბევრი ლექსი მიუძღვნა ჩვენს ოჯახს, ჩვენს რაიონს, კუთხეს. ის შეყვარებულია საქართველოზე, რაჭაზე და მისი პოეზია ამ სიყვარულითაა გაჟღერებული. თავად დანიელს ჰქონდა სურვილი, რომ გახსნილიყო სახლ-მუზეუმი და მისწერა მამაჩემს წერილი, რომ დახმარებოდა ამ საკითხის გადაწყვეტაში. მამამაც აიტაცა ეს იდეა და ასე მივედით 4 ნოემბრამდე, სახლ-მუზეუმის გახსნის დღემდე.

— ეს ის სახლია, რომელიც ბატონი დანიელი გაიზარდა. როგორ მდგომარეობაში დაგხვდათ სახლი?
— სახლი იყო ძალიან ცუდ მდგომარეობაში. ჩამოდიოდა წყალი, გაფუჭებული იყო კედლები, მესერი დანგრეული და მოშლილი. შენარჩუნდა ძველი სახე, შეიცვალა სახურავი, გამაგრდა საყრდენი კედლები.
— რა დრო დასჭირდა სახლ-მუზეუმის შექმნას?

ისრაელის ელჩი იუვალ ფუქსი და დანიელ ხახიაშვილი

— საუბარი ამ იდეის ირგვლივ დაიწყო გაზაფხულიდან.

— ონში კონკრეტულად სად დგას სახლ-მუზეუმი?

— ონის ცენტრში, სინაგოგის წინ. ესეც ძალიან სიმბოლურია. ეს არის ერთ-ერთი საუკეთესო სინაგოგა. როგორც მე ვიცი თბილისშიც კი არაა ასეთი, როგორც ონში. ამიტომ ებრაელებს აქვთ სურვილი, რომ ჩამოვიდნენ, მოინახულონ ეს ადგილები და ნებისმიერი ადამიანი, იქნება ეს ტურისტი თუ სტუმრად ჩამოსული პიროვნება ონში, სინაგოგასთან ერთად მოინახულებს იქვე მდგომ სახლ-მუზეუმსაც.

— როგორც ვიცით, ბ-ნ დანიელი ამჟამად ისრაელის ქალაქ ბეერშევაში ცხოვრობს. როგორი იყო მისი ემოცია?

— კი, დანიელი ისრაელში ცხოვრობს ძმასთან და ძმისშვილებთან ერთად. საქართველოს, ონს და აქაურობას მონატრებულია.

ულმა ცხარე ცრემლებით იტირა. სახლ-მუზეუმის გახსნამ ემოციურად იმოქმედა მასზე.

— ონს სტუმრობდა ისრაელის ელჩი საქართველოში, ბატონი იუვალ ფუქსიც?

— კი, ბ-ნი იუვალ ფუქსი მოპატიჟებული იყო გახსნაზე, ასევე რაჭა-ლეჩხუმის გუბერნატორი, ონის გამგებელი. ისრაელიდან ჩამოსული იყვნენ სტუმრები, შეიკრიბნენ ონის მკვიდრი ებრაელები, ადგილობრივი საზოგადოებაც შემოგვიერთდა. ვისაუბრეთ, აღვნიშნეთ, ბევრი მონატრებული ადამიანი შეხვდა ერთმანეთს, ძალიან მეგობრული და სასიამოვნო საღამო იყო.

— ქართველებისა და ებრაელების განსაკუთრებულად მეგობრული ურთიერთობების შესახებ ყველაფერი სადაა ცნობილი. რა მნიშვნელობა აქვს კონკრეტულად ამ მოვლენას ებრაელთა და ქართველთა ურთიერთობისთვის?

— საქართველოში და განსაკუთრებით ონში ებრაელთა დიდი წარმომადგენლობა ცხოვრობდა. სამწუხაროდ, დღესდღეობით ონში ებრაელთა მხოლოდ რამდენიმე ოჯახია დარჩენილი და ისინიც მოხუცები. მათი აქედან წასვლით თითქოს დაიკარგა ონის სილამაზე და ხიბლი, თუმცა ისინი განსაკუთრებული სითბოთი და სიყვარულით გამოირჩევიან საქართველოსა და ქართველი ხალხისადმი. საუბრობენ ისევ ქართულად, თავიანთ შვილებს ასწავლიან ქართულ ცეკვას, სიმღერას, აზიარებენ ქართულ კულტურას, აგრძელებენ ქართულ ტრადიციებს. იშვიათია სხვა ქვეყნის კულტურის ასე დაფასება. როდესაც მე ისრაელში ვიყავი, იმდენად ვიგრძენი ეს სითბო და სიყვარული, რომ მაშინ მიზნად დავისახე გაკეთებულიყო რაღაც ხიდის მაგვარი ჩვენს ურთიერთობაში. სახლ-მუზეუმის გახსნით ჩვენ გადავდგით პირველი ნაბიჯი ქართულ-ებრაული ურთიერთობების კიდევ უფრო მეტად დაახლოებისა და გამყარებისაკენ და დანიელ ხახიაშვილის სახელის შენარჩუნებისთვის საქართველოში.

თამარ აბუსაძი

„ერთი, მხოლოდ ერთი!“

ჟურნალმა „ლიტერატურული პალიტრა“ დაამთავრა ბეჭდვა გურამ ბათიაშვილის ახალი რომანისა „ერთი, მხოლოდ ერთი!“-ს. რომანის ბეჭდვა დაიწყო ივლისის თვის ნომერში და დასრულდა ნოემბერში.

რომანში მოქმედება ორი მიმართულებით ვითარდება – იგი ორპლანია: ნაწარმოებში ასახულია ებრაელობის მოსვლა-დამკვიდრება საქართველოში, ის, თუ როგორი თანაცხოვრება ჰქონდათ ქართველებსა და ებრაელებს საუკუნეების განმავლობაში. მეცნიერებაში დამკვიდრებული აზრი იმის თაობაზე, რომ ებრაელებმა საქართველოში მოიტანეს მონოთეიზმი – ერთი ღმერთის რწმენა, აქ მხატვრულადაა გადმოცემული.

და პარალელური ხაზი: ქართველი ებრაელობის ბრძოლა ისტორიულ სამშობლოში დაბრუნებისათვის. ამ ტენდენციის საჩვენებლად გამოყენებულია 18 ქართველი ებრაელის ცნობილი წერილი, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში. ქართველი ებრაელები ხომ პირველნი იყვნენ უზარმაზარ საბჭოთა იმპერიაში, ვინც რკინის ფარდა ნამსხვრევად აქცია და საბჭოთა ებრაელობას ისტორიული სამშობლოსათვის ბრძოლის მაგალითი მისცა.

მდიდარი ქვეყნის ღარიბი ებრაელები

ამას ვინ წარმოიდგენდა — მსოფლიოს ყველაზე მდიდარი ებრაული თემის — ნიუ იორკის ებრაელობის მესამედი სიღარიბის ზღვარს მიღმა ცხოვრობს. ასეთია UJA-ს სოლიდური გამოკითხვის შედეგები, თუმცა, გამოკითხვამ მეორე მნიშვნელოვანი მომენტიც დააფიქსირა: ნიუ იორკის ებრაელობა უკანასკნელი ათი წლის განმავლობაში 10%-ით გაიზარდა და 1,54 მილიონს მიაღწია. ეს უფრო მეტია, ვიდრე ბოსტონში, ჩიკაგოში, ფილადელფიაში, სან ფრანცისკოში და ვაშინგტონში ერთად.

თანაც თემი გაიზარდა ორთოდოქსალური მოსახლეობის ბუნებრივი ზრდის გზით და არა ემიგრაციით, როგორც ეს ადრე იყო. ნიუ იორკი ძველებურად რჩება ამერიკის მთავარ ებრაულ ქალაქად. თუმცა, პიკმა გადაიარა — 1950 წელს ამ ქალაქში ცხოვრობდა 2,1 მილიონი ებრაელი, რომელიც მეგაპოლისის მოსახლეობის მეოთხედი გახლდათ. მრენველობაში და ვაჭრობაში არასამუშაო დღეები იყო — რომ ჰაშანა და იომ ქიფური — 1960 წლიდან იომ ქიფურში საჯარო სკოლებიც კი დაკეტულია. ამ ქალაქში არის თითქმის ყველა ებრაული ორგანიზაციის შტაბ-ბინა. ნიუ იორკის მილიარდერების 70% ებრაელია. რაც შეეხება სიღარიბის ზრდას, სიმპტომატურია, რომ კეთილდღეობის დონე აშშ-ს ებრაულ თემში უფრო ჩქარა ეცემა, ვიდრე სხვა ეთნიკურ ჯგუფებში. ებრაელთა უმეტესი ნაწილი ეკუთვნის საშუალო კლასს, რომელიც ყველაზე მეტად დაზარალდა რეცესიით. ებრაული ორგანიზაცია Council შარშან 100000 გაჭირვებულ ებრაელს დაეხმარა. სხვა საქველმოქმედო ებრაული ორგანიზაციები 200000 ებრაელს, მაგრამ მოთხოვნილებამ მხოლოდ 25-30%-ით კმაყოფილდებდა.

ყველაზე მწვავედ დგას ებრაული თემის დაბერების საკითხი — 1957 წლიდან საპენსიო ასაკის ებრაელების რიცხვი გასამმაგდა. მართალია, პენსიაზე ბევრი კარგი დანაზოგით გადაის, მაგრამ სამედიცინო მომსახურების, საცხოვრებელი ბინის და სხვა გადასახადების ზრდა ებრაულ მოსახლეობას აიძულებს მიმართოს საქველმოქმედო ორგანიზაციებს.

კიდევ ერთი წმინდა ებრაული ფენომენი: უფროსი თაობა თავის დანაზოგს აქტიურად ხარჯავს შვილებისა და შვილიშვილების განათლებაზე, რომლის გადასახადები ყოველ ათ წელიწადში ორმაგდება. ეს გარემოება დიდ ზეგავლენას ახდენს საოჯახო ბიუჯეტზე, თუმცა, აშშ ებრაელებს ამ საკითხში ეკონომია რომ გაენიათ, ვერასოდეს გახდებოდნენ ისეთები, როგორებიც დღეს არიან.